

Nr 85.

Av herrar **Weijne** och **Blomquist**, *angående statsbidrag till byggande av enskilda utfartsvägar i Älvsborgs, Jönköpings och Kronobergs län.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 1 äskas under sjätte huvudtiteln, punkt 12, ett anslag av 275,000 kronor som statsbidrag till byggande av enskilda utfartsvägar.

Anslag för nämnda ändamål har fastän under annan rubrik utgått sedan 1918. Från början var det begränsat till de fyra nordligaste länen. 1925 års riksdag vidgade användningen till hela Norrland samt Dalarna och Värmland. Slutligen beslöt riksdagen förra året, att anslag till utfartsvägar skulle kunna utgå jämväl till väganläggningar i norra delarna av Örebro län.

Anslaget har varit avsett att utgå till *längre* vägföretag för sammanbindande av avsides liggande gårdar och byar med de allmänna vägarna. Detta torde ha varit anledningen till att endast de nordliga delarna av landet medtagits. Härtill har säkerligen också bidragit, att det enskilda intresset i landets mellersta och södra delar ansetts vara mäktigt att bära kostnaderna för erforderliga utfartsvägar, vilka på grund av de kortare avstånden ej bli ekonomiskt lika betungande som i Norrland.

Enligt vårt förmenande kunna emellertid starka skäl anföras för att utsträcka anslaget till lämplighetsområde till de delar av södra Sverige, som äro uppfyllda av sydsvenska höglandet. Även här äro avstånden relativt stora, gårdarna små och den enskilda bärkraften ringa. Följden blir, att en del vägfattiga områden just av denna anledning så småningom avfolkas.

Sålunda finnes ett ganska stort område, som omfattar delar av Örby och Skephults socknar i södra delen av Älvsborgs län, vilket är nästan i fullständig avsaknad av vägar. Man har sökt få till stånd allmän väg men misslyckats. Bärkraften har även visat sig för ringa för åstadkommande av en enskild väg. Det råder dock intet tvivel om att jordägarna, ifall de ägt möjlighet att få statsbidrag efter för utfartsvägar gällande villkor, skulle ha fört vägföretaget i hamn.

Frånvaron av väg har i här nämnda bygd, enligt uppgift av trovärdiga personer, i hög grad förorsakat avflyttning. Tidigare skall här ha funnits ett flertal gårdar, där byggnaderna nu jämnats med marken och åkerjorden delvis växt igen.

I våra dagar söker man skapa möjlighet för de arbetslösa att existera ge-

nom bl. a. upprättande av nya jordbruk i Norrland. Det måste dock vara ännu mera angeläget att tillvarataga möjligheterna i de ur klimatisk synpunkt bättre lottade delarna av landet. Härför erfordras emellertid i vissa fall, som det anförda exemplet torde visa, att staten träder stödjande emellan, även när det gäller utfartsvägar i glest befolkade skogstrakter i Götaland.

Ett utsträckande av anslaget för statsbidrag till byggande av enskilda utfartsvägar torde utom Älvsborgs län även böra omfatta Jönköpings och Kronobergs län. För ändamålet kräves dock utredning angående bl. a. de särskilda villkor, som härför böra uppställas.

Med stöd av det anförda tillåta vi oss vördsamt föreslå,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag angående de villkor, under vilka statsbidrag till byggande av enskilda utfartsvägar må kunna utgå jämväl till vägföretag i Älvsborgs, Jönköpings och Kronobergs län.

Stockholm den 19 januari 1928.

Josef Weijne.

J. H. Blomquist.